

Datum: _____

Registrační číslo uchazeče

--	--	--	--	--

Hodnocení

Příklad	1	2	3	4	5	Celkem
Body						

Varianta 8

UPOZORNĚNÍ: Není dovoleno používat tabulky ani kalkulačky. U řešení každého příkladu musí být uveden postup.

ZADÁNÍ:

1. Určete, pro která $z \in \mathbf{R}$ je daný výraz definován, a zjednodušte jej.

$$\left(\frac{z}{z + \frac{1}{2}} + \frac{-z}{z - \frac{1}{2}} \right) \left(\frac{\frac{z}{2}}{2z-1} + \frac{-\frac{1}{2}}{2z+1} \right)^{-1}$$

2. Určete průsečíky paraboly dané rovnicí $y = x^2 - 3x - 4$ s přímkou danou obecnou rovnicí $y = x + 1$ a označte je písmeny A, B . Stanovte střed úsečky AB a sestavte obecnou rovnici přímky, která je kolmá k úsečce AB a prochází jejím středem.
3. Součet prvních 16 členů aritmetické posloupnosti je 28, jedenáctý člen je 3. Určete první člen posloupnosti a_1 a diferenci d .
4. Cena služeb byla zvýšena o 15 %. O kolik procent by bylo nutné cenu dále upravit, aby dosáhla dvojnásobku ceny původní?
5. Určete v množině reálných čísel řešení dané rovnice s neznámou x .

$$\log(x+1) + \log(x+2) = \log(7-x) + \log 1 \quad (\log \text{ značí dekadický logaritmus})$$

Řešení:

1. Výraz je definován pro všechna $z \neq \frac{1}{2} \wedge z \neq -\frac{1}{2}$.

$$\left(\frac{z}{z + \frac{1}{2}} + \frac{-z}{z - \frac{1}{2}} \right) \left(\frac{\frac{z}{2}}{2z-1} + \frac{-\frac{1}{2}}{2z+1} \right)^{-1} = \frac{-z}{z^2 - \frac{1}{4}} \cdot \frac{4z^2 - 1}{z^2 - \frac{z}{2} + \frac{1}{2}} = \frac{-8z}{2z^2 - z + 1}$$

2. $x^2 - 3x - 4 = x + 1 \Leftrightarrow x^2 - 4x - 5 = 0 \Rightarrow x_1 = -1, x_2 = 5 \Rightarrow y_1 = 0, y_2 = 6$.

Průsečíky paraboly a přímky: $A = [-1, 0], B = [5, 6]$. Střed úsečky $S = [2, 3]$.

Směrový vektor přímky, procházející body A, B je $(1, 1)$ a je roven normálovému vektoru přímky p k ní kolmé. Obecná rovnice přímky p je $x + y + c = 0$.

Bod $S \in p \Rightarrow c = -5$ a $p: x + y - 5 = 0$.

3.

Součet prvních 16 členů aritmetické posloupnosti: $16a_1 + d(1+15)\frac{15}{2} = 28 \Leftrightarrow 16a_1 + 120d = 28$,

11. člen posloupnosti $a_{11} = a_1 + 10d = 3$. Vyřešíme soustavu rovnic pro neznámé a_1 a d :

$$\begin{aligned} 16a_1 + 120d &= 28 \\ a_1 + 10d &= 3 \end{aligned} \Rightarrow d = \frac{1}{2}, a_1 = -2.$$

4. Označme c_0 cenu původní, c_1 cenu po prvním zvýšení a c_2 cenu po další úpravě.

$$c_1 = c_0 + 0,15c_0 = 1,15c_0, \quad c_2 = c_1 + xc_1 = (1+x)1,15c_0 = 2c_0,$$

$$\text{koeficient změny je } 1,15(1+x) = 2, \quad x = \frac{0,85}{1,15} = \frac{17}{23} \doteq 0,74.$$

Cenu služeb c_1 by bylo nutno zvýšit o cca 74 %.

5. Rovnice má smysl pro $-1 < x < 7$.

$$\log(x+1) + \log(x+2) = \log(7-x) + \log 1 \Leftrightarrow \log(x+1)(x+2) = \log(7-x)$$

$$(x+1)(x+2) = 7-x \Leftrightarrow x^2 + 4x - 5 = 0.$$

Řešení kvadratické rovnice $x_1 = 1, x_2 = -5$, přípustné řešení je pouze $x_1 = 1$.